

גולה מירא — מכתב

גולה מירא ("לידקה"), חברת פ.פ.ר. מהאישים המרכזיים במחתרת היהודית בקראקוב. באמצעותה הוקם הקשר עם החלקים הפולניים של פ.פ.ר. בעיר קראקוב. יחד עם הירש באומינגר יסדה קבוצה לוחמת מעורבת של אנשי השומר הצעיר, פ.פ.ר. וכן חברי פ.פ.ר. פולניים. החברים היהודים בצעו פעולות משותפות ומשולבות עם הפולנים עוד בזמן קיום הגיטו-היהודי בקראקוב. גולה נאסרה וזמן מה ישבה בבית הסוהר יחד עם גוסטה דוידזון — דרנגר (מחברת "יומנה של יוסטינה"). על תקופת בית הכלא מסופר: "שתיים היו המנהיגות ואם אפשר לומר הרועות הרוחניות של הנידונות למוות, גולה מירה וגוסטה דרנגר, הבנות ראו בגולה — שאבדה כבר תינוקת בגיטו — את נציגת החזית האנטי-נאצית הגדולה במזרח. היא היתה כותבת שירים ואף קוראת אותם בקול בפני חברותיה לתא. משיריה ידועים "אירופה בדם", "במקום הקדמה" ו"אדע טורים". כן כתבה שיר ביידיש "ביים וויג פון מיין קינד" (על יד ערש ילדי). (לפי ד"ר א. באומינגר: מורדי גיטו קראקא).

גולה מירה נספתה בשעת בריחתה מבית הכלא ב-29 באפריל 1943. המכתב המובא כאן נכתב על גבי גלויה ונשלח אל הוריה גולה, ששהו בשויץ. (המקור בארכיון "מורשת").

10.3.1942

אמא ואבא,

איני יכולה למנוע מכם את הכאב הזה. סלחו לי. מה תועיל ההשתקה, אם בסוף צריך יהיה בלאו הכי לספר, והכאב יכאב תמיד באותה מידה עצמה. יורק לא חי. אל תבקשו ממני פרטים עתה.

אני נשארת אצל הדודים. קל לי יותר להשאר אצל הקרובים שאהבו אותי ואת הילד. אל תתענו ואל תצערו עצמכם יקרים. ביחוד את, אמא, תתחזקי. אני אתגבר איכשהו גם על זה, הפעם אסון אמיתי. מאד אני מבקשת, שאו את זאת בשקט.

1.5.1942

את הגלויה עכבתי עד עכשיו. חשבתי שמהשו מכם יגיע וחוף מזה העדפתי לאחר ככל האפשר במסירת הבשורה. יכולתי גם לא לכתוב לכם על-כך, אולם זה תבע ממני שקרים מכאיבים מדי על הילד, והרי אילו התעלמתי מיורק בכלל, הייתי רק מגבירה את האי-שקט שלכם. הילד כבה לפתע באופן בלתי צפוי. זה היה בודאי הקשה ביותר שעבר עלי בימי חיי.

איני נותנת לדודה להוסיף לכתוב, כי לשם מה ועל
מה יכולה היא לכתוב ברגע כזה. שאהבו אותנו שנינו ורצו
בנפלאות הרקיע למעננו. שגם בשבילם זאת היתה מהלומה
נוראה? שהם טובים אלי כל-כך ובעלי טאקט כפי שרק
אנשים קרובים באמת יודעים להיות. טוב יותר ונכון
שעל-כל-זה אכתוב לכם אני.

מצבם הוא בינוני, פעם גרוע ולפעמים טוב יותר. העיקר
הוא שהם בריאים. אני מנשקת אתכם חזק. אל תדאגו
בגללי, אני מבקשת את זאת מכל לב.

גולה